

İİT Ülkeleri Düşünce Kuruluşları Platformu
3. Akil Kişiler Kurulu Toplantısı

Kuruluşları Forumu'nun birincisinde [İİT Ülkeleri Düşünce](#) Kurulu Toplantısı [Akil Kişiler](#) 3. oluşturulması önerilip ikincisinde teyit edilerek ilk toplantısı 1 Mart 2012 tarihinde Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de, ikinci toplantısı

[ISIR](#)

'ın başkenti Kahire'de gerçekleştirilen

ISTTP (

[İİT Ülkeleri Düşünce](#)

Kuruluşları Platformu)

[Akil Kişiler](#)

Kurulu

'nun üçüncü ve Bağdat'ta 21 - 22 Şubat 2014 tarihlerinde icra edilecek 5. Forumun ikinci hazırlık toplantısı

28 Ekim 2013

tarihinde Irak'ın başkenti

Bağdat

'ta aşağıda verilen gündemle gerçekleştirilmiştir:

A. ISTTP

[Akil Kişiler](#)

Kurulu ve Diğer Katılımcılar Ortak Listesi

01.

Dr. Torhan AL-MUFTI,

İletişim ve Yerel Yönetimler Bakanı, Irak

02.

[Süleyman ŞENSOY](#)

[TASAM Başkanı](#)

[Türkiye](#)

03. Dr. Watheq AL-HASHEMI,

Iraqi Prime Group for Strategic Studies, Irak

04.

Büyükelçi Hamid AL-TINAY,

İİT Bağdat Büyükelçisi

05. Büyükelçi (E) Ömür ORHUN,
İİT Danışmanı &
[TASAM](#)

[Türkiye](#)

06. Prof. Dr. Zaleha KAMARUDDIN,
Malezya İslam Üniversitesi Rektörü

07. Büyükelçi Dr. Mostafa DOLATYAR,
IPIS Genel Direktörü, İran

(Dr. Mostafa ZAHRANI, IPIS, İran tarafından temsil edildi)

08. Senator Müshahid Hussain SYED,
IPRI (Islamabad Policy Research Institute)

[Yönetim](#)

Kurulu Üyesi, Pakistan (IPRI Başkanı Büyükelçi (E) Sohail Amin tarafından temsil edildi)

09. Büyükelçi Humayun KABIR,
BEI (Bangladesh Enterprise Institute) Direktörü, Bangladeş

10. Dr. Yasser ALI,
IDSC (Information and Decision Support Center) Başkanı,
[Mısır](#)

11. Prof. Shamseldin Zeinal ABDIN,
Khartum University, Sudan

12. Elnur ASLANOV,
Cumhurbaşkanlığı İdaresi Siyasi Analiz ve Enformasyon Departmanı, Azerbaycan

13. Dr. Abdulaziz SAGER,
GRC (Gulf Research Center) Başkanı, BAE

14. Absettar DERBISALI,
Doğu Bilimleri Enstitüsü Başkanı ve Diyanet İşleri Eski Başkanı, Kazakistan

15. Mr. Mehrdad KIAEI,
Director for Persian Gulf Studies, İran

16. Mohammed Munir,
Kıdemli Araştırmacı, IPRI, Pakistan

17. Dr. Muharrem Hilmi ÖZEV,
İSTTP (İİT
[Ülkeleri Düşünce](#)
Kuruluşları Platformu) Genel Sekreteri,
[Türkiye](#)

18. Dr. Raad Al Al-Asady,
Kıdemli Uzman, Al-Al-Nahrain
[Stratejik](#)
Araştırmalar Merkezi Bölüm Direktörü

B. ISTTP 1.
[Akil Kişiler](#)
Kurulu Toplantısı Gündemi

01. Giriş

02.

[Akil Kişiler](#)

Kurulunun görevleri, işlevleri ve yeni üyeleri (2013 - 2014 Eylem Planı)

03. 5.

[İİT Ülkeleri Düşünce](#)

Kuruluşları Forumu ile ilgili öneriler

04. Irak'ta özel ziyaret ve toplantılar; Irak raporu/deklarasyonu taslağının hazırlanması

05. Kriz yönetimi bağlamında

[Suriye](#)

'deki son durumla ilgili müzakereler

06.

[İİT Ülkeleri Düşünce](#)

Kuruluşları ile Batı'daki emsalleri arasındaki etkileşim üzerine mülahazalar

07. İİT ve İİT Ülkeleri ile ilgili düşünceler

08. Diğer meseleler

C. Toplantı Konuşma Notları Özeti

Küresel alanda çok boyutlu bir güç sisteminin ortaya çıkmasıyla küresel ve bölgesel düzeyde çok sayıda birbirine yakın teknolojik donanım ve insan kaynağına sahip ülkenin aynı anda varlık göstermesi tarihte bir ilktir. Bu çok boyutlu ortam olağanüstü karmaşık bir rekabete temel teşkil etmektedir. Geçtiğimiz on yıl çok büyük gelişmelere sahne olmuştur ve önümüzdeki on yılda izlenecek politikalar uluslararası yapının ve ülkelerimizin önümüzdeki yüzyılda nasıl

şekilleneceği üzerinde belirleyici etkiye sahip olacaktır.

Çok boyutlu rekabet; “bölgesel entegrasyon”, “mikro milliyetçilik” ve “öngörülemezlik” gibi üç temel sonuç doğurmuştur. Bir yandan AB’yi örnek alan bölgesel ekonomik ve siyasi bütünleşme çabaları öte yandan etnik ve mezhep temelli bölünmeler artmıştır. Önümüzdeki on yıl içerisinde BM’ye mevcut ülke sayısı kadar yeni ülkenin eklenebileceği dile getirilmektedir. Mikro milliyetçilik, terörizm, siber saldırı olasılığının artması vb. nedenlerden dolayı öngörülebilirlik çağı sona ermiştir. Kuzey

[Afrika](#)

ve

[Orta Doğu](#)

’dan başlayan süreç birçok ülkeyi etkilemektedir. Kuzey

[Afrika](#)

[Orta Doğu](#)

ve Güney

[Asya](#)

’da farklılıklar her geçen gün derinleşmektedir. Etnik ve mezhebî gruplar arası çatışmalar yoğunlaşmıştır. Bu durum söz konusu bölgelerde kontrollü istikrarsızlık yaratmak isteyen dış güçlerin çıkarları doğrultusundadır. Çağın gerisinde kalmış, insan kaynağı yoksunu ülkeler ise daha zayıf konumdadır.

Küresel politikalar açısından bakıldığında yüz yıllık bir aradan sonra dünyanın rekabet edenler ve rekabet edilenler arasında yeniden ikiye bölündüğü görülmektedir. Kuzey

[Afrika](#)

[Orta Doğu](#)

ile Güney

[Asya](#)

ve kısmen

[Latin Amerika](#)

, Orta

[Asya](#)

ile Sahra altı

[Afrika](#)

rekabet edilen alandır. İİT ülkelerinin hemen tamamı bu bölgelerde yer almaktadır. Onun için İİT ülkelerinde istikrarsızlık riski çok yüksektir.

Irak’ın içerisinde yer aldığı bölgedeki

[çatışma](#)

ve çekişmeler son dönemde mezhebî etnik ayrılıklar üzerine yoğunlaşmıştır. Dolayısıyla sorunun çözümü mezhepler ve etnik gruplar arasında varılacak bir uzlaşi ile mümkün olabilecektir.

Mezhebî bakımdan Bölge’de Sünnilerin ve Şiilerin etkin oldukları alanlar birbiriyle kesişen ve biri Sünni Hilali, diğeri Şii Hilali diye adlandırılan iki hilalin etkin olduğu görülmektedir. Sünni Hilal;

[Türkiye](#)

'den başlayıp Ürdün'ü, Kuveyt'in tamamını, Irak ve

[Suriye](#)

'nin bir kısmını kapsayan; Suudi Arabistan ve komşu Körfez ülkelerinde son bulan alandır. Şii Hilali; İran'dan başlayıp Irak ve

[Suriye](#)

'nin bir kısmını kapsayan ve Güney Lübnan'da sona eren alandır. Bu iki hilalin kesişim noktasında ise üç komşu ülke; Irak, Ürdün ve Kuveyt bulunmaktadır.

Mezhep çatışmalarını sona erdirmek üzere bu üç ülke arasında bir anlayış ve politika birliğine varılması, bölgesel çatışmaların çözümü noktasında hayati önem taşımaktadır. Üstelik dil ve kültür yakınlığı yanında, dış politik yönelim açısından benzer özelliklere sahip olan bu üç ülke kendi aralarında işbirliği ve entegrasyon çabalarının başarılı olması bakımından son derece uygun bir ortam oluşturmaktadır. Yoğun Şii ve Sünni nüfus içeren bu üç ülke arasında sağlanacak bir uzlaşma sadece bu üç ülkeyi değil, bütün Bölge'yi rahatlatacaktır.

Böyle bir arayışın başarılı olması, söz konusu üç ülkenin sağlıklı bir işbirliği geliştirmesi yanında;

[Türkiye](#)

, İran ve Suudi Arabistan gibi Bölge ülkelerinin ve

[ABD](#)

, AB, Rusya ve Çin gibi bölgesel güçlerin destek olmasına da bağlıdır. Özellikle İran ve

[Türkiye](#)

arasında mezhebî ve etnik çatışmaları engelleme bağlamında yürütülecek çalışmalar, başta Irak ve

[Suriye](#)

olmak üzere tüm Bölge ülkelerinin güvenliği için hayati ehemmiyet arz etmektedir.

Daha geniş bağlamda ise Orta

[Asya](#)

'dan Kuzey

[Afrika](#)

'ya varıncaya dek tüm

[İslam Ülkeleri](#)

arasında, öncelikle de Malezya, Endonezya, Pakistan, Bangladeş, Kazakistan, İran,

[Türkiye](#)

, Suudi Arabistan,

[Mısır](#)

, Fas ve Nijerya gibi önde gelen İİT ülkeleri arasında sosyal, siyasi, ekonomik ve kültürel alanlarda nitelikli işbirliğine gidilmesi zorunludur.

5.

[İİT Ülkeleri Düşünce](#)

Kuruluşları Forumu'nun amaçları Aralık 2005'te düzenlenen 3. İİT Olağanüstü Mekke Zirvesi'nde Suudi Arabistan Kralı tarafından dile getirilen ve Zirve Sonuç Deklarasyonu'nda vurgulanan "İslam dünyasının 21. yüzyılı nasıl karşılaması gerektiğine dair" görüşleri ile uyum

içerisindedir. Dolayısıyla 5. Forum, özellikle İİT'nin destek ve himayesini hak etmektedir.

5.

[İİT Ülkeleri Düşünce](#)

Kuruluşları Forumu'nun "Çeşitlilik İçinde Birlik;Gücün Kaynağı" teması bütün insanlığa bir lütuf olarak gönderilen ve evrensel bir din olan İslam dininin mesajını çok güzel bir biçimde yansıtmaktadır. Çünkü İslam dini; dil, din veya renk adına aşırılık ve tutuculuk yapmayı değil, uzlaşma ve denge noktasında bulunmayı emretmektedir. Nitekim Hadis-i Şerifte "Hepiniz Âdem'densiniz, Âdem ise topraktır" buyrulmaktadır. Bütün insanlar Allah tarafından tek bir asıldan yaratılmış ve daha sonra halklara ve kabilelere ayrılmışlardır. Çeşitlilik ve çoğulluk insanın yaratılışı gereği olup tanışmayı, bütünleşmeyi ve dayanışmayı zorunlu kılar. Mücadele ve kavgaların sürekli hale gelmesi daha iyi bir gelecek gayesi bakımından uygun değildir. İslam medeniyeti tarihi farklı dinlere ve kültürlere mensup insanların bir arada barış içinde yaşamaları ile ilgili çok güzel örneklerle sahiptir. Bunların başta gelenlerinden biri de; muhteşem şehir Bağdat merkezli kurulan Abbasi İmparatorluğu dönemindeki tercüme faaliyetleri ve bu dönemde farklı dinlerden ve etnik kökenlerden tabiplerin, düşünürlerin ve bilim adamlarının gerçekleştirdikleri (o dönemin şartlarına göre değerlendirildiğinde) olağanüstü faaliyetlerdir.

Bu açıdan bakıldığında

[İslam](#)

toplumunda; aşırılık, tutuculuk, baskıcılık ve hoşgörüsüzlük için yer yoktur. Anlayış, hoşgörü, diyalog ve çoğulculuğa yer vardır.

[İslam](#)

toplumunun yöntemi halklar arasında karşılıklı saygı ve eşitlik esası üzerine devam eden mevcut kültürel diyalog anlayışı çerçevesinde ötekilerle diyalog içerisinde olmaktır. Bu bağlamda; iç politika düzeyinde

[İslam](#)

i mezhepler arasında diyalogun derinleştirilmesi, din dışılık (tekfir) suçlamalarının engellenmesi, tüm mezheplerin üyeleri için can ve mal güvenliği sağlanması,

[İslam](#)

dünyasında fetva faaliyetlerinin kurumsallaştırılması, konu ile ilgili-ilgisiz her açıklamanın ses getirmesinin engellenmesi, terörün dininin, ırkının, dilinin olmadığı bilinmesi ve teröre karşı ortak bir tavır geliştirilmesi, bu konudaki ülkesel, bölgesel ve küresel mücadelelere katkı sağlanması,

[eğitim](#)

ve kültür faaliyetlerinin de bu amaçla yönlendirilmesi gerekmektedir.

İslam dininin ne kadar barışçı, hoşgörülü, dengeli ve orta noktada buluşmayı savunan; terörü ve aşırılığı reddeden bir din olduğunu açıklayan; çatışmaları dengeli

[kalkınma](#)

faaliyetleri çerçevesindeki çalışmalar ve düşünce yoluyla çözmeyi amaçlayan gerçekçi ve sağlıklı yayınların çoğaltılması, basın-yayın vasıtalarının etkin ve verimli biçimde kullanılması gerekmektedir.

İslam İşbirliği Teşkilatı'nın aktif bir katılımcı olarak dinler ve mezhepler arası çatışmaları çözümü, dinler ve kültürler arası diyalogu güçlendirme yönündeki faaliyetlerini genişletmesi,

derinleştirmesi ve güçlendirmesi gerekmektedir.

**D. 5. İİT Üyesi Ülkeler
Düşünce Kuruluşları
Forumu Hazırlıkları**

Toplantıda 21-22 Şubat 2014 tarihlerinde Bağdat'ta yapılacak 5.

[İİT Ülkeleri Düşünce](#)

Kuruluşları Forumu için gerekli hazırlıklar konusunda da bir takım kararlar alınmıştır. Bu bağlamda Forum katılımcılarının davet edilmesinden Bağdat Uluslararası Havaalanına eriştirilmelerine kadar olan işlemlerin

[TASAM](#)

tarafından gerçekleştirilmesi, vize işlemlerinin Irak hükümeti tarafından zamanında hazırlanması, güvenliğin Irak hükümeti tarafından gereği gibi sağlanması, katılımcıların iâşe, ibatesinin ve forum aktivitelerinin Yeşil Alan'da bulunan Al Rasheed Hotel'de gerçekleştirilmesi, Irak Başbakanı Sayın Nuri Maliki başta olmak üzere İİT ülkelerinden üst düzey yetkililerin Forum'u teşrifleri ve burada birer açılış konuşması yapmaları için gerekli girişimlerde bulunulması, İİT ülkelerinden duayen devlet adamı ve entelektüeller davet edilerek bunların konuşmacı olarak katılacakları özel oturumların düzenlenmesi kararlaştırılmıştır.

[İlgili Döküman için Tıklayınız](#)
[buy viagra sildenafil](#)